

»GLOBOS OSIGURANJE« a.d.o. BEOGRAD

Na osnovu člana 55. Statuta „GLOBOS OSIGURANJA“ a.d.o. Beograd, Knez Mihailova 11-15 Odbor direktora Društva na sednici održanoj 31.12.2013. godine doneo je

**OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE
LICA OD POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA
(prečišćen tekst)**

13.05.2005. 10.02.2006. 31.12.2013. 03.05.2018.

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovi Opšti uslovi za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (u daljem tekstu: Opšti uslovi) su sastavni deo ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja koji ugovarač osiguranja zaključuje sa Akcionarskim društvom za osiguranje GLOBOS OSIGURANJE a.d.o., Beograd (u daljem tekstu: osiguravač).

(2) Ovim Opštim uslovima regulišu se odnosi između osiguravača i ugovarača po ugovorenim oblicima osiguranja za slučaj:

- smrti usled nesrećnog slučaja;
- trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta);
- prolazne nesposobnosti za rad (dnevna nadoknada);
- narušavanje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć (troškovi lečenja i bolnički dani);
- ostali ugovoreni slučajevi regulisani su Dopunskim ili Posebnim uslovima.

(3) U ovim uslovima je:

- **Ugovarač osiguranja** pravno ili fizičko lice koje zaključuje ugovor o osiguranju;
- **Osiguravač** organizacija za osiguranje sa kojom ugovarač osiguranja zaključuje ugovor o osiguranju;
- **Osiguranik** lice od čije smrti ili invaliditeta zavisi isplata osigurane sume;
- **Korisnik osiguranja** lice kome osiguravač isplaćuje osiguranu sumu;
- **Osigurana suma** iznos obaveze osiguravača po nastalom osiguranom slučaju;
- **Premija** iznos koji ugovarač osiguranja plaća osiguravaču za ugovoreno osiguranje;
- **Polisa** isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju.

ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 2.

- (1) Ugovor o osiguranju se može zaključiti na osnovu usmene ili pismene ponude.
- (2) Radi zaključenja ugovora o osiguranju osiguravač može zahtevati da ponudilac prethodno podnese pismenu ponudu na posebnom obrascu.
- (3) Ako osiguravač ne prihvati ponudu, dužan je da u roku od 8 dana od dana njenog prijema pismeno obavesti ponudioca o tome.

(4) Ako osiguravač nije odbio ponudu koja ne odstupa od uslova po kojima vrši osiguranje, smatra se da je osiguranje zaključeno kada je osiguravač primio ponudu.

(5) Ako je osiguravač spreman prihvatiti ponudu samo pod posebnim uslovima, osiguranje počinje sa onim danom kada je ugovarač pristao na posebne uslove.

(6) Smatra se da je ponudilac odustao od ponude, ako na posebne uslove ne pristane u roku od 8 dana od dana prijema preporučenog obaveštenja osiguravača.

(7) Ugovor o osiguranju zaključen je kada ugovarač i osiguravač potpišu polisu ili list pokrića.

OBLIK UGOVORA O OSIGURANJU

Član 3.

(1) Ugovor o osiguranju i svi njegovi dodaci važe samo ako su zaključeni u pismenom obliku.

(2) Zahtevi, obaveštenja i izjave podneti su blagovremeno, ako su podneti pre isteka roka po ovim uslovima. Kao dan prijema smatra se dan predaje preporučenog pisma na pošti.

SPOSOBNOST ZA OSIGURANJE

Član 4.

(1) Osigurati se mogu po pravilu lica od 14 do 75 godina života. Lica mlađa od 14 i starija od 75 godina života mogu biti osigurana uz posebne uslove.

(2) Lica čija je opšta radna sposobnost umanjena usled neke teže bolesti, težih telesnih mana ili nedostataka, mogu se osigurati kao anormalni rizici uz naplatu odgovarajuće povišene premije.

(3) Lica kojima je u celini oduzeta poslovna sposobnost su u svakom slučaju isključena iz osiguranja, izuzev ako zakonskim propisima nije drugačije određeno.

POJAM NESREĆNOG SLUČAJA

Član 5.

(1) Nesrećnim slučajem smatra se svaki iznenadni od volje osiguranika nezavisni događaj, koji delujući uglavnom spolja i naglo na telo osiguranika, ima za posledicu njegovu smrt, potpuni ili delimični invaliditet, prolaznu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć.

(2) U smislu prethodnog stava nesrećnim slučajem se smatraju naročito sledeći događaji: gaženje, sudar, udar električne energije ili groma, pad, okliznuće, survavanje, ranjavanje oružjem ili raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijama, ubadanje nekim predmetom ili ujed neke životinje.

(3) Nesrećnim slučajem smatra se i:

1. Trovanje hranom ili hemijskim sredstvima, izuzev profesionalnih oboljenja;
2. Trovanje usled udisanja gasova ili otrovnih para izuzev profesionalnih oboljenja;
3. Infekcija povrede prouzrokovane nesrećnim slučajem;
4. Opekotine vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetima, tečnostima ili parom, kiselinama, lužinama i slično;
5. Davljenje ili utapanje;
6. Gušenje ili ugušivanje usled zatrpavanja (zemljom, peskom i sl.), kao i usled udisanja pare i gasova, osim profesionalnih oboljenja;
7. Ubod insekta, izuzev ako je takvim ubodom prouzrokovana neka infektivna bolest;
8. Istegnuće mišića, iščašenje, pretrgnuće zglobnog vezivnog tkiva, prelom zdravih kostiju koji nastane usled naglih telesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja ako su nastali usled nepredviđenih spoljašnjih događaja i neposredno posle povrede verifikovani u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi;
9. Delovanje svetlosti, sunčevih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako je osiguranik takvom delovanju bio izložen, usled nesrećnog slučaja koji se neposredno pre toga desio, usled spašavanja ljudskog života, usled takvih nepredviđenih okolnosti koje nije mogao sprečiti;
10. Delovanje rentgenskih i radijumskih zraka, zatim ako nastupi naglo i iznenada, izuzev profesionalnih oboljenja.

(4) U smislu ovih uslova ne smatraju se nesrećnim slučajem ni u kom slučaju:

1. Sve obične, zarazne i profesionalne bolesti;
2. Bolesti nastale usled psihičkih uticaja;
3. Trbušne kile, kile na pupku, vodene i ostale kile, izuzev onih koje nastanu usled direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim delovanjem spoljašnje mehaničke sile, ukoliko je nakon povrede pored hernije bolnički verifikovana povreda mekih delova trbušnog zida u tom području;
4. Infekcije i oboljenja koja nastanu usled raznih oblika alergije, usled rezanja i kidanja žuljeva i drugih izraslina tvrde kože;
5. Anafilaktički šok, izuzev kada nastupi pri lečenju usled nesrećnog slučaja;
6. *Hernije disci intervertebralis*, sve vrste lumbargija, diskopatija, sakralgija, *miofascitisa*, koncigidinija, ishialgija, fibrozitisa i sve izmene lumbalnokrznog predela (segmenta) koje su označene analognim terminima;
7. Odlepljenje mrežnjače (*ablatio retinae*) osim kad nastane posle neposredne povrede zdravog oka i verifikovana je u bolnici;
8. Posledice koje nastanu, usled delirijum tremensa i delovanja droga;

9. Posledice medicinskih, osobito operativnih zahvata koji se preduzimaju radi lečenja ili sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posledica došlo usled dokazane greške medicinskog osoblja (*vitium artis*);
10. Patološke promene kostiju i patološke epifiziolize;
11. Sistemske neuromuskulatorne bolesti i endokrine bolesti.

TRAJANJE UGOVORA O OSIGURANJU

Član 6.

(1) Osiguranje počinje, ako nije drugačije ugovoreno, po isteku 24,00 časa onoga dana koji je označen u polisi kao početak osiguranja i prestaje u 24,00 časa onoga dana koji je u polisi naveden kao dan prestanka osiguranja.

(2) Ako je u polisi označen samo početak osiguranja ono se produžava iz godine u godinu, sve dok ga koja od ugovorenih strana ne otkaže, u predviđenom roku.

(3) Osiguranje prestaje za svakog pojedinog osiguranika, bez obzira da li je i koliko ugovoreno trajanje, u 24,00 časa onoga dana kada:

1. Nastupi smrt osiguranika, ili bude ustanovljen invaliditet od 100%;
2. Osiguranik postane poslovno nesposoban;
3. Istekne godina osiguranja u kojoj osiguranik navršio 75 godina života;
4. Protekne rok po članu 10. stav (3) ovih uslova, a premija nije plaćena;
5. Bude raskinut ugovor o osiguranju u smislu člana 17. ovih uslova.

(4) Obaveza osiguravača počinje u 24,00 časa onoga dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, ali ne pre 24,00 časa onoga dana kada je plaćena prva premija, izuzev ako je u polisi ili dopunskim uslovima drugačije ugovoreno.

Ako je u polisi ugovoreno plaćanje premije virmanom, obaveza osiguravača počinje u 24,00 časa onoga dana koji je u polisi označen kao početak osiguranja, odnosno onoga časa koji je u polisi označen kao početak obaveza.

(5) Obaveza osiguravača prestaje u 24,00 časa onoga dana kada istekne rok trajanja označen u polisi.

OBIM OBAVEZE OSIGURAVAČA I OSIGURANE SUME

Član 7.

(1) Kada nastane nesrećni slučaj osiguravač je u obavezi da isplati osigurane sume koje su dogovorene u ugovoru o osiguranju, i to:

1. Osiguranu sumu za slučaj smrti, ako je usled nesrećnog slučaja nastupila smrt osiguranika.
2. Osiguranu sumu za slučaj invaliditeta, ako je usled nesrećnog slučaja nastupio potpuni invaliditet osiguranika;
3. Procenat od osigurane sume za slučaj invaliditeta koji odgovara procentu delimičnog invaliditeta, ako je usled nesrećnog slučaja nastupio delimični invaliditet osiguranika;
4. Dnevnu naknadu prema članu 14. stav (7) ovih uslova, ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja bio privremeno

nesposoban za rad, odnosno za vršenje svojih redovnih radnih zadataka;

5. Naknadu troškova lečenja prema članu 14. stav (8) i stav (9) ovih uslova, samo do ugovorenog iznosa, ako je osiguraniku usled nerećnog slučaja bila potrebna lekarska pomoć i ako je usled toga imao troškove lečenja, koji ne padaju na teret zdravstvenog osiguranja.
6. Naknadu za bolnički dan prema članu 14. stav 8. tačka 2. ovih uslova ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja boravio u ustanovi stacionarnog tipa. Pod ustanovom stacionarnog tipa, usmislju ovih Uslova, podrazumevaju se traumatološke i druge bolnice (ortopedske, neurohirurške i sl.) koje primaju na lečenje osobe povređene usled nesrećnog slučaja i ustanove u kojima se sprovodi rehabilitacija.
7. Ostale ugovorene obaveze prema posebnim uslovima.

(2) Obaveza osiguravača iz prethodnog stava postoji kada je nesrećni slučaj nastao pri vršenju one delatnosti koja je u polisi izričito navedena (npr. pri vršenju i izvan vršenja redovnih radnih zadataka, kao sportista, lovac, vozač ili putnik u motornom vozilu, izletnik, vatrogasac, demonter mina, granata i drugih eksplozivnih predmeta, kaskader itd.).

OGRANIČENJE OBIMA OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 8.

(1) Ako nije izričito ugovoreno i ako nije plaćena odgovarajuća uvećana premija, ugovorene sume umanjuju se srazmerno premiji koju je trebalo platiti prema stvarno plaćenoj premiji kada nastane nesrećni slučaj:

1. Pri upravljanju i vožnji avionom i drugim vazduhoplovima svih vrsta, osim u svojstvu putnika u javnom saobraćaju;
2. Pri sportskim skokovima padobranom;
3. Pri automobilskim, motociklističkim brzinskim trkama, motokrosu i pri treningu za njih;
4. Pri treningu i učešću osiguranika u javnim sportskim takmičenjima u svojstvu registrovanog člana sportske organizacije sledećih sportskih grana: fudbal, hokej na ledu, džiju-džicu, džudo, karate, boks, skijanje, ragbi, rvanje, skijaški skokovi, alpinistika i podvodni ribolov;
5. Usled ratnih događaja i oružanih sukoba u kojima se nađe osiguranik izvan granice SRJ, ako nije aktivno učestvovao u njima;
6. Kod lica koja predstavljaju anormalni rizik usled toga što su pretrpela neku težu bolest, ili su u momentu zaključenja ugovora bila teže bolesna, ili imaju urođene ili stečene teže telesne mane ili nedostatke.

(2) Kao anormalni rizik iz tačke 6. prethodnog stava smatraju se lica koja imaju mane, nedostatke ili bolesti usled kojih je njihova opšta radna sposobnost umanjena preko 50% po ovim uslovima.

ISKLUČENJE OBAVEZA OSIGURAVAČA

Član 9.

(1) Isključene su sve obaveze osiguravača za nesrećne slučajeve koji nastanu:

1. Usled zemljotresa;
2. Usled ratnih događaja;
3. Usled aktivnog učešća u oružanim akcijama, osim ako je osiguranik u njima učestvovao pri vršenju svojih redovnih zadataka ili po pozivu ovlašćenih organa SRJ ili je samoinicijativno preduzimao mere za zaštitu društvene imovine;
4. Pri upravljanju vazduhoplovima svih vrsta, plovnim objektima, motornim i drugim vozilima bez propisane važeće isprave za upravljanje vrstom i tipom aviona, plovnog objekta, motornih i drugih vozila.
Određbe o isključenju obaveze po ovoj tački neće se primenjivati kada neposedovanje važeće isprave nije imao uticaj na nastanak nesrećnog slučaja. Smatra se da osiguranik poseduje propisanu vozačku ispravu kada u cilju pripremanja i polaganja ispita za dobijanje službene isprave vozi uz neposredni nadzor lica koje prema postojećim propisima može podučavati;
5. Usled pokušaja ili izvršenja samoubistva osiguranika bez obzira na razlog;
6. Usled toga što je ugovarač, korisnik ili osiguranik namerno prouzrokovao nesrećni slučaj, a ako je više korisnika, isključen je samo onaj korisnik koji je namerno prouzrokovao nesrećni slučaj;
7. Pri pripremanju, pokušaju ili izvršenju, umišljenog krivičnog dela, kao i pri bekstvu posle takve radnje, u tuči ili fizičkom obračunavanju, izuzev dokazanog slučaja samoodbrane;
8. Usled dokazane uzročne veze između delovanja alkohola na osiguranika i nastalog nesrećnog slučaja, s tim što se smatra da postoji uzročno posledična veza ako se ne dokaže suprotno u slučaju:
  - ako je osiguranik kao vozač motornog vozila, ili prilikom drugih nesreća, u trenutku nastanka nesrećnog slučaja imao u krvi više od zakonom dozvoljene količine alkohola,
  - ako je alkotest u momentu nastanka nesrećnog slučaja iskazao alkoholisanost, a osiguranik se nije potrudio da putem analize krvi bude precizno utvrđen stepen njegovog alkoholisanog stanja,
  - ako posle nesrećnog slučaja odbije ili izbegne mogućnost utvrđivanja stepena njegovog alkoholisanog stanja.
9. Usled stručnim pregledom utvrđene osiguranikove poremećenosti u momentu dešavanja nesrećnog slučaja, zbog upotrebe droge ili drugih narkotika, ili ako posle nesrećnog slučaja izbegne ili odbije ispitivanje njegove eventualne drogiranosti.

(2) Ugovor o osiguranju je ništavan ako je u času njegovog zaključe-

nja osigurani slučaj već nastao, ili je bio u nastupanju, ili je bilo izvesno da će nastupiti.

Već uplaćena premija se u ovom slučaju vraća ugovaraču osiguranja.

PLAĆANJE PREMIJE I POSLEDICE NEPLAĆANJA

Član 10.

(1) Premija se plaća unapred i odjednom za svaku godinu osiguranja, ako nije drugačije ugovoreno. Ako je ugovoreno da se godišnje premija plaća u polugodišnjim, tromesečnim ili mesečnim obrocima, osiguravač ima pravo na premiju za celu godinu osiguranja. Osiguravač ima pravo da sve nenaplaćene premije tekuće godine osiguranja naplati prilikom bilo koje isplate iz osnove ovog osiguranja.

(2) Premija se plaća osiguravaču ili njegovom ovlašćenom organu, ili se dostavlja putem pošte ili banke. Ako se premija plaća putem pošte, smatra se da je plaćena u 24,00 časa onoga dana kada je uplaćeno na pošti. Ako se premija plaća virmanom putem banke, smatra se da je uplaćena u 24,00 časa onoga dana kada je virman-ski nalog predat banci.

Za svaki dan prekoračenja roka osiguravač može zaračunati zatezne kamate.

(3) Ako ugovarač osiguranja dospelu premiju ne plati do ugovorenog roka, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po isteku 30 dana od dana, kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premije, s tim da taj rok ne može isteći pre nego protekne 30 dana od dospelosti premije.

Ugovor o osiguranju u svakom slučaju prestaje, ako premija nije plaćena u roku od godinu dana od dospelosti.

(4) Premija ugovorena za celu tekuću godinu osiguranja pripada osiguravaču, ako je osiguranje prestalo pre ugovorenog isteka usled isplate osigurane sume za slučaj smrti ili potpuni invaliditet.

(5) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog isteka osiguravaču pripada premija samo do završetka dana do kojeg je trajala njegova obaveza.

PROMENA OPASNOSTI - RIZIKA U TOKU TRAJANJA OSIGURANJA

Član 11.

(1) Ugovarač osiguranja, odnosno osiguranik je dužan da prijavi osiguravaču promenu svojih redovnih radnih zadataka.

(2) Ako se usled ove promene poveća opasnost, osiguravač će predložiti ugovaraču povećanu premiju, a u slučaju smanjenja opasnosti, smanjenje premije ili povećanje osiguranih suma. Ovako određene osigurane sume i premija važe od dana promene redovnih zadataka osiguranika.

(3) Ukoliko ugovarač ne prijavi promenu redovnih zadataka, niti prihvati povećanje odnosno smanjenje premije u roku od 14 dana, a nastane osigurani slučaj, osigurane sume se smanjuju ili povećavaju u srazmeri između plaćene premije i premije koja bi morala biti plaćena.

PRIJAVA OSIGURANOG SLUČAJA

Član 12.

(1) Osiguranik koji je usled nesrećnog slučaja povređen dužan je:

1. Da se prema mogućnostima odmah prijavi lekaru, odnosno da pozove lekara radi pregleda i pružanja pomoći i da bez oklevanja preduzme sve potrebne mere radi lečenja, kao i da se drži lekarskih saveta i uputstava u pogledu načina lečenja;
2. Da nesrećni slučaj pismeno prijavi osiguravaču odmah kada mu to prema njegovom zdravstvenom stanju bude moguće;
3. Da u prijavi nesrećnog slučaja navede osiguravaču sve potrebne podatke i obaveštenja, naročito o mestu i vremenu kada je nesrećni slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime lekara koji ga je pregledao ili koji ga leči, nalaz lekara o vrsti telesnih povreda, o nastalim eventualnim posledicama, kao i podatke o telesnim manama, nedostacima i bolestima koje je eventualno imao već pre nesrećnog slučaja;
4. Ako je nesrećni slučaj imao za posledicu smrt osiguranika, korisnik osiguranja dužan je da to odmah pismenim putem prijavi osiguravaču i pribavi potrebnu dokumentaciju;

(2) Za utvrđivanje važnih okolnosti koje su u vezi sa prijavljenim nesrećnim slučajem, osiguravač ima pravo da od osiguranika, ugovarača, korisnika ili bilo koje druge pravne ili fizičke osobe traži i naknadna objašnjenja.

UTVRĐIVANJE PRAVA KORISNIKA

Član 13.

(1) Osiguravač je dužan platiti ugovorenu osiguranu sumu odnosno naknadu, samo ako je nesrećni slučaj nastao za vreme trajanja osiguranja i ako su posledice nesrećnog slučaja, predviđene u članu 7 ovih uslova, bile medicinski utvrđene u roku godine dana od dana nesrećnog slučaja.

(2) Ako je usled nesrećnog slučaja osiguranik umro, korisnik mora predočiti polis i dokaze da je smrt nastupila kao posledica nesrećnog slučaja i, ako osiguravač to zahteva, dokaz o poslednjoj uplaćenoj premiji. Ako lice koje se pojavljuje kao korisnik nije ugovorom o osiguranju kao takvo izričito navedeno, dužno je da podnese dokaz o svom pravu na prijem osigurane sume.

(3) U slučaju invaliditeta usled nesrećnog slučaja osiguranik je dužan podneti polis i dokaz o poslednjoj uplaćenoj premiji, dokaze o okolnostima nastanka nesrećnog slučaja i dokaze o ustaljenim posledicama za određivanje konačnog procenta trajnog invaliditeta (lekarski izveštaj o invaliditetu).

(4) Konačni procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja (u daljem tekstu: Tabela). Ako neki oblik posledice ili gubitka pojedinih organa nije u Tabeli predviđen, procenat invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oblicima posledica ili gubitka koji su predviđeni u Tabeli. Individualne sposobnosti, socijalni položaj, područje rada (profesionalna sposobnost) osiguranika ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta invaliditeta.

(5) U slučajevima gubitka više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ se sabiraju.

(6) Ako zbir procenata invaliditeta za gubitak ili oštećenje više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja iznosi prema Tabeli

preko 100%, osiguravač nije dužan isplatiti više od osigurane sume za slučaj potpunog invaliditeta (100%).

(7) Za višestruke povrede na istom udu ili organu osiguravač je dužan isplatiti najviše onaj procenat invaliditeta koji je u Tabeli određen za potpuni gubitak uda ili organa.

(8) Ako je opšta radna sposobnost osiguranika bila umanjena već pre nesrećnog slučaja obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu nezavisno od pređašnjeg, osim u slučaju, kada osiguranik izgubi ili povredi već od pre povređeni ud, organ ili zglob. Osiguravač je u obavezi u takvom slučaju samo za razliku između pređašnjeg procenta invaliditeta i novog procenta invaliditeta, ali najviše za razliku od invaliditeta koji je u Tabeli predviđen za potpuni gubitak uda ili organa odnosno ukoče-nog zgloba.

(9) Ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja privremeno nesposoban za rad dužan je da o tome podnese potvrdu lekara koji ga je lečio, sa potpunom dijagnozom. Ova potvrda-izveštaj, mora sadržati pored lekarskog nalaza po članu 12, stav (1) tačka 3. ovih uslova i tačne podatke o tome kada je započelo lečenje i od kojeg do kojeg dana je osiguranik bio nesposoban obavljati svoje redovne radne zadatke.

ISPLATA OSIGURANE SUME

Član 14.

(1) Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu odnosno njen odgovarajući deo ili ugovorenu naknadu osiguraniku odnosno korisniku u roku od 14 dana, pošto obaveza osiguravača i visina obaveze budu utvrđeni.

Ako se naknada iz osiguranja plaća putem pošte ili banke, smatra se da je isplata bila izvršena u 24,00 časa onoga dana kada je na pošti ili banci potvrđena uplata.

(2) Step en invaliditeta određuje se posle završenog lečenja kada u pogledu posledica nastupi stanje ustaljenosti, tj. kada se prema lekarevom predviđanju ne može očekivati da će se stanje pogoršati ili poboljšati. Ako to stanje ustaljenosti ne nastupi ni po isteku 3 godine od dana nesrećnog slučaja, kao konačno uzima se stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje step en invaliditeta.

(3) U međuvremenu dok nije moguće utvrditi step en invaliditeta osiguranika, osiguravač je dužan isplatiti odgovarajući iznos koji nesporno odgovara postotku invaliditeta za koji se već tada može, na osnovu medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati.

(4) Ako osiguranik umre pre isteka roka od godinu dana od dana nesrećnog slučaja od posledice istog nesrećnog slučaja, a step en invaliditeta je već bio ustanovljen, osiguravač isplaćuje osiguranu sumu za smrt, odnosno razliku osigurane sume za slučaj smrti i iznosa koji je bio isplaćen na ime invaliditeta pre toga, ukoliko takva razlika postoji.

(5) Ako step en invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre usled istog nesrećnog slučaja, osiguravač isplaćuje osiguranu sumu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te sume i eventualne isplaćene akontacije za invaliditet, ali samo ako je osiguranik umro najkasnije u roku od 3 godine od dana nesrećnog slučaja.

(6) Ako osiguranik umre u roku od 3 godine od dana nesrećnog slučaja iz bilo kog drugog uzroka, osim uzroka navedenog u prethodnom stavu ovog člana, a step en invaliditeta nije bio utvrđen, invaliditet se određuje na osnovu postojeće medicinske dokumentacije.

(7) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu invaliditet i osiguranikovu prolaznu nesposobnost za rad, osiguravač isplaćuje osiguraniku ugovoreni iznos dnevne naknade za sve dane trajanja privremene

nesposobnosti za rad, ukoliko nije drugačije ugovoreno, u skladu sa izveštajem lekara o trajanju privremene nesposobnosti za rad, ali najviše za 200 dana.

Ako nesrećni slučaj nema za posledicu invaliditet osiguranika, osiguravač isplaćuje osiguraniku ugovoreni iznos dnevne naknade za dane privremene nesposobnosti za rad najviše 30 dana.

Ako je prolazna nesposobnost za rad produžena iz bilo kojih zdravstvenih razloga, osiguravač je dužan isplatiti dnevnu naknadu samo za vreme trajanja bolovanja prouzrokovanog isključivo nesrećnim slučajem.

Pravo na dnevnu naknadu prestaje danom početka rada sa punim ili skraćenim radnim vremenom.

(8) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu narušenje zdravlja osiguranika koje zahteva lekarsku pomoć, a ugovorena je i naknada troškova lečenja, osiguravač isplaćuje:

1. - naknadu stvarnih i nužnih troškova lečenja učinjenih najduže u toku godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja i
2. - ugovoreni iznos naknade za bolnički dan a najviše 3%o od ugovorene osigurane sume za troškove lečenja za svaki dan proveden na lečenju u ustanovama stacionarnog tipa (bolnički dani), ali najduže u toku 1 (jedne) godine od dana nastanka nesrećnog slučaja ali najviše za 30 dana.

Ukupne isplate na ime troškova lečenja mogu iznositi najviše do ugovorene osigurane sume za slučaj troškova lečenja

(9) Pod troškovima lečenja u smislu stava 8. tačka 1. ovog člana smatraju se stvarni i nužni troškovi lečenja posledica nesrećnog slučaja u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, izuzev zdravstvenih ustanova u privatnom vlasništvu, koje je prema oceni nadležnog lekara neophodno, a čiji troškovi padaju na teret osiguranika (participacija bolničkog lečenja, hiruških intervencija i dr.).

(10) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu smrt osiguranika ili invaliditet, osiguravač korisniku odnosno osiguraniku isplaćuje ceo iznos osigurane sume ugovorene za takve slučajeve, bez obzira na isplaćenu dnevnu naknadu za prolaznu nesposobnost za rad i isplaćenu naknadu za troškove lečenja.

POSTUPAK VEŠTAČENJA

Član 15.

(1) U slučaju da se osiguravač i osiguranik ili ugovarač odnosno korisnik ne slažu u pogledu vrste i obima posledica nesrećnog slučaja, odnosno u pogledu toga da li je i u kom obimu povreda osiguranika u uzročnoj vezi sa nesrećnim slučajem, mogu da zahtevaju da o određivanju spornih činjenica odluče lekari-veštaci.

(2) Jednog veštaka imenuje osiguravač, a drugog suprotna strana. Pre veštačenja ova dvojica veštaka biraju trećeg veštaka, koji će dati svoje stručno mišljenje samo u slučaju ako su konstatacije prve dvojice veštaka različite i to samo u granicama njihovih konstatacija.

(3) Svaka strana plaća troškove veštaka kojega je imenovala. Troškove trećem veštaku plaćaju obe strane po pola.

ŽALBENI POSTUPAK

Član 16.

Kada se korisnik ne slaže sa predlogom likvidacije u pogledu vrste i obima posledica posle nezgode ili u pogledu toga, da li je i u kakvom obimu povreda osiguranika u uzročnoj vezi sa nesrećnim slučajem, može se žaliti Komisiji za žalbe kod «GLOBOS OSIGURANJA» A.D.O. Beograd, u roku od 15 dana od dana prijema prvostepene odluke.

Komisija donosi odluku i dostavlja je strani koja je uložila prigovor. Odluka se dostavlja i stručnoj službi koja je u prethodnom postupku rešavala sporno pitanje. Odluka komisije za žalbe je konačna u odnosu na osiguravača.

OTKAZ UGOVORA O OSIGURANJU

Član 17.

- (1) Svaka ugovorna strana može ugovor o osiguranju sa neodređenim trajanjem otkazati, ukoliko osiguranje nije prestalo iz nekih drugih razloga. Otkaz se vrši pismenim putem najmanje 3 meseca pre isteka tekuće godine osiguranja.
- (2) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od 5 godina svaka strana može posle isteka ovog roka uz otkazni rok od 6 meseci raskinuti ugovor, s tim da ovo pismeno saopšti drugoj strani.

ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

Član 18.

Potraživanja iz ugovora o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja zastarevaju po odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

ODREĐIVANJE KORISNIKA OSIGURANJA

Član 19.

- (1) Korisnik za slučaj smrti osiguranika se određuje na polisi.
- (2) Ako u polisi ili u posebnim uslovima nije drugačije ili uopšte nije ništa određeno, korisnicima za slučaj osiguranikove smrti smatraju se:

1. Njegov bračni drug i deca na jednake delove, a ako deca nisu u životu, njihovi potomci po pravu predstavljanja;
2. Ako nema bračnog druga, njegova deca na jednake delove;
3. Ako nema dece njegov bračni drug i njegovi roditelji. U ovom slučaju bračnom drugu pripada polovina osigurane sume a druga polovina pripada roditeljima odnosno onom roditelju koji je u životu;
4. Ako su oba roditelja osiguranika umrla pre njegove smrti, cela osigurana suma pripada bračnom drugu;
5. Ako nema bračnog druga, njegovi roditelji na jednake delove;
6. Ako nema lica navedenih u prethodnim tačkama ovoga stava, zakoniti naslednici na osnovu pravosnažne sudske odluke.

(3) Bračnim drugom smatra se lice koje je bilo u braku sa osiguranikom u času njegove smrti.

(4) U slučaju invaliditeta, prolazne nesposobnosti za rad, kao i nak-

nade troškova lečenja, korisnik je sam osiguranik, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

(5) Ako je korisnik osiguranja maloletno lice, isplata osigurane sume odnosno naknade izvršiće se njegovim roditeljima odnosno staratelju. Osiguravač može od ovih lica zahtevati da u tu svrhu podnesu ovlašćenje od nadležnog organa starateljstva.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

- (1) Sastavni deo ovih Opštih uslova je Tabela invaliditeta za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja.
- (2) Za odnose između osiguravača i ugovarača osiguranja koji nisu regulisani ovim Opštim uslovima primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

TABELA INVALIDITETA

ZA ODREĐIVANJE TRAJNOG GUBITKA OPŠTE RADNE SPOSOBNOSTI USLED NESREĆNOG SLUČAJA

Prema odredbi člana 20 opštih uslova za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja Tabela invaliditeta za određivanje trajnog gubitka opšte radne sposobnosti usled nesrećnog slučaja je sastavni deo opštih uslova i svakog pojedinog ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja. Za određivanje stepena trajnog gubitka opšte radne sposobnosti kod svih osiguranja lica od posledica nesrećnog slučaja primenjuju se isključivo odredbe ove Tabele.

ROKOVI ZA ODREĐIVANJE INVALIDITETA

Stepen trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (u daljem tekstu: invaliditet) određuje se posle završenog lečenja, ukoliko kod pojedinih tačaka ove tabele nije drugačije određeno.

UVODNA ODREDBA

Subjektivne teškoće u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mestu povrede ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti.

I GLAVA

1. Difuzne povrede mozga sa klinički utvrđenom slikom:

- dekortizacija odnosno decerebracija;
- hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
- demencija (Korsakovljev sindrom);
- obostrani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
- kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
- epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
- psihoza 100%

2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:

- hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
- ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
- pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plačem ili smehom;
- oštećenje malog mozga sa izraženim poremećaji-ma ravnoteže hoda i koordinacije pokreta 90%

3. Pseudobulbarni sindrom 80%

4. Epilepsija sa učestalim napadima i karkternim promenama ličnosti 70%

5. Difuzne povrede mozga sa kilnički evidentiranim posledicama psihoorganskog sindroma:

- a) u lakom stepenu ..... do 40%
- b) u srednjem stepenu 50%
- c) u jakom stepenu 60%

6. Hemipareze ili disfazija:

- a) u lakom stepenu 30%
- b) u srednjem stepenu 40%
- c) u jakom stepenu 50%

7. Oštećenje malog mozga sa adidohokinezom i asinregijom 40%

8. Epilepsija sa retkim napadima ..... od 20 do 30%

9. Kontuzione povrede mozga:

- a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog nalaza posle bolnički utvrđene kontuzije mozga 20%
- b) operisani intracerebralni hematomom bez neurološkog ispada 20%

10. Stanje posle trepanacije svoda lobanje i/ili loma baze lobanje, svoda lobanje rentgenološki verificirano 10%

11. Postkomocionalni sindrom posle bolnički odnosno medicinski utvrđenog potresa

mozga bez postojanja objektivnog neurološkog nalaza ..... do 10%

Posebni uslovi:

1. Za potrese mozga koji nisu bolnički ili medicinski utvrđeni ne određuje se invaliditet.

2. Svi oblici epilepsije moraju biti bolnički utvrđeni uz primenu savremenih dijagnostičkih metoda.

Za sve slučajeve iz ove glave invaliditet se određuje najranije 10 meseci posle nesrećnog slučaja.

12. Skalpiranje vlasišta kod muškaraca:

- a) trećina površine vlasišta 5%
- b) polovina površine vlasišta 15%
- c) čitavo vlasište 30%

Napomena: Kod muškarca koji je već ranije bio ćelav određuje se invaliditet po analogiji kao unakaženje.

Tabela invaliditeta

13. Skalpiranje vlasišta kod žena:

- a) trećina površine vlasišta 10%
- b) polovina površine vlasišta 20%
- c) čitavo vlasište 40%

II OČI

14. Potpuni gubitak vida na oba oka 100%

15. Potpuni gubitak vida na jedno oko 33%

16. Oslabljene vida jednog oka æ za svaku desetinu smanjenja 3,33%

17. U slučaju da je na drugom oku vid oslabio za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida povređenog oka određuje se 6,66

18. Diplopija kao trajna i ireparabilna posledica povrede oka ..... do 20%

19. Gubitak očnog sočiva:

- a) afakija jednostrana 20%
- b) afakija obostrana 30%

20. Delimična oštećenja mrežnjače i staklastog tela:

- a) delimični ispad vidnog polja kao posledica posttraumatske ablacije retine 5%
- b) opacitales korporis vitrei kao posledica traumatskog krvarenja u staklastom telu 5%

21. Midrijaza kao posledica direktne traume oka 5%

22. Nepotpuna unutrašnja oftalmoplegija 10%

23. Povrede suznog aparata i očnih kapaka:

- a) epifora 5%
- b) entropium, netropium 5%
- c) ptoza kapka 5%

24. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:

- a) do 60 stepeni 10%
- b) do 40 stepeni 30%
- c) do 20 stepeni 50%
- d) do 5 stepeni 60%

25. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:

- a) do 50 stepeni 5%
- b) do 30 stepeni 15%
- c) do 5 stepeni 30%

26. Homonimna hemijanopsija 30%

III UŠI

27. Potpuna gluvoća na oba uha sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 40%

28. Potpuna gluvoća na oba uha sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 60%

29. Oslabljen vestibularni organ sa urednim sluhom 5%

30. Potpuna gluvoća na jednom uhu:
a) sa urednom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa 15%

b) sa kaloričkom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%

31. Obostrana naglupost sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano, sa gubitkom sluha po Fowler-Sabine:

- a) 20 do 30% 5%
- b) 31 do 60% 10%
- c) 61 do 85% 20%

32. Obostrana naglupost sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa obostrano, sa gubitkom sluha po Fowler-Sabine:

- a) 20 do 30% 10%
- b) 31 do 60% 20%
- c) 61 do 85% 30%

33. Jednostrana teška naglupost sa sačuvanom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, sa gubitkom sluha na visini od 90 do 95 decibela 10%

34. Jednostrana teška naglupost sa ugašenom kaloričkom reakcijom vestibularnog organa, sa gubitkom sluha na visini od 90 do 95 decibela 12,5%

35. Povreda usne školjke:

- a) delimičan gubitak ili delimična deformacija 5%
- b) potpuni gubitak ili potpuna deformacija 10%
- c) u jakom stepenu 25%

IV LICE

36. Ožiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatska povreda lica:

- a) u lakom stepenu 5%
- b) u srednjem stepenu 10%
- c) u jakom stepenu 25%

Posebni uslovi: za kozmetičke i estetske ožiljke ili druge promene na licu ne određuje se invaliditet.

37. Ograničeno otvaranje usta:

- a) razmak gornjih i donjih zuba do 4 cm 5%
 b) razmak gornjih i donjih zuba do 3 cm 15%
 c) razmak gornjih i donjih zuba do 1,5 cm ... 30%

38. Defekti na čeljusnom skeletu, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:

- a) u lakom stepenu 10%
 b) u srednjem stepenu 20%
 c) u jakom stepenu 30%

Posebni uslovi: Za slučajeve po tačkama 36, 37 i 38 invaliditet se određuje posle završenog lečenja ali ne ranije od 6 meseci posle povrede.

39. Gubitak stalnih zuba:

- a) do 16 za svaki zub 1%
 b) od 17 ili više na svaki zub 1,5%

40. Pareza facijalnog živca posle frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:

- a) u lakom stepenu ..... do 10%
 b) u srednjem stepenu 15%
 c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimične muskulature 20%
 d) paraliza facijalnog živca 30%

Posebni uslovi: Invaliditet po tački 40 određuje se posle završenog lečenja ali ne ranije od 1 godine posle povrede.

V NOS

41. Povrede nosa:

- a) delimičan gubitak nosa ..... do 15%
 b) gubitak čitavog nosa 30%

42. Anosimija kao posledica verifirane frakture gornjeg unutrašnjeg dela nosnog skeleta 5%

43. Promena oblika piramide nosa:

- a) u lakom stepenu ..... do 10%
 b) u srednjem stepenu 15%
 c) u jakom stepenu 20%

44. Otežano disanje usled frakture nosnog septuma koja mora biti utvrđena klinički i neposredno posle povrede 5%

VI DUŠNIK I JEDNJAK

45. Povrede dušnika:

- a) stanje posle traheotomije kod vitalnih indikacija posle povreda 5%
 b) stenoza dušnika posle povrede grkljana i početnog dela dušnika 10%

46. Stenoza dušnika, zbog koje osiguranik mora trajno nositi kanilu 60%

47. Trajna organska promuklost zbog povrede:

- a) slabijeg intenziteta 5%

b) jačeg intenziteta 15%

48. Suženje jednjaka:

- a) u lakom stepenu 10%
 b) u srednjem stepenu 20%
 c) u jakom stepenu 30%

49. Potpuno suženje jednjaka sa

- gastrostomom 80%

VII GRUDNI KOŠ

50. Prelom od najmanje dva rebra, ako je zaceljen sa dislokacijom ili prelom sternuma ako je zaceljen sa dislokacijom ..... do 10%

51. Operativni ožiljak posle otvaranja grudne

- šupljine ..... do 10%

52. Smanjenje plućne funkcije usled serijskog preloma rebara ili penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih atezija ili usled

restriktivnih smetnji:

- a) za 20 do 30% 15%
 b) za 31 do 50% 30%
 c) za 51 ili više procenata 45%

53. Fistula nakon empiema 15%

54. Hronični plućni apces 30%

Posebni uslovi:

1. Kapacitet pluća se određuje ponovljenom spi-rometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološ-kom obradom i ergometrijom.

2. Ako su stanja iz tačke 50, 51, 53 i 54 praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se ne cene po navedenim tačkama, već po tački 52.

55. Gubitak jedne dojke:

- a) do 50 godina života 10%
 b) preko 50 godina života 5%
 c) teško oštećenje dojke do 50 godina života 5%

56. Gubitak obe dojke:

- a) do 50 godina života 30%
 b) preko 50 godina života 15%
 c) teško oštećenje obe dojke do 50 godina života 10%

57. Posledice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:

- a) srce sa normalnim elektrokardiogramom 30%
 b) sa promenjenim elektrokardiogramom prema težini promene ..... do 60%
 c) krvni sudovi 15%
 d) aneurizma aorte sa implantatom 40%

58. Dublji ožiljci na telu posle opekotina ili povreda bez smetnji motiliteta a zahvataju:

Tabela invaliditeta

- a) do 10% površine tela ..... do 10%
b) preko 10% ..... do 20%

59. Duboki ožiljci na telu posle opekotina ili povreda sa smetnjom motiliteta a zahvataju:

- a) do 10% površine tela ..... do 10%
b) do 20% površine tela ..... do 20%
c) preko 20% površine tela 30%

Posebni uslovi:

**1. Slučajevi iz tačke 58 i 59 izračunavaju se pri-menom pravila de-
vetke (shema se nalazi na kraju Tabele).**

**2. Funkcionalne smetnje izazvane opekotinama ili povredama iz
tačke 59 ocenjuju se i prema odgo-varajućim tačkama Tabele.**

VIII TRBUŠNI ORGANI

60. Traumatska hernija – verifikirana u bolnici ili zdravstvenoj usta-
novi neposredno posle povrede, ako je istovremeno bila pored
hernije klinički

verifikirana povreda mekih delova trbušnog
zida u tom području 10%

61. Povrede dijafragme:

- a) stanje nakon prskanja dijafragme u bolnici
neposredno posle povrede verifikirano
i hirurški zbrinuto 20%
b) dijafragmalna hernija - recidiv nakon
hirurški zbrinute dijafragmalne
traumatske kile 30%

62. Postoperativna hernija:

posle laparatomije ..... do 20%

63. Operativni ožiljak posle laparatomije 5%

64. Povreda creva i/ili jetre, slezine, želuca:

- a) sa šivenjem 15%
b) povreda creva ili želuca sa resekcijom 20%
c) povreda jetre sa resekcijom 30%

65. Gubitak slezine (*Splenectomy*):

- a) do 20 godina starosti 25%
b) preko 20 godina starosti 20%

66. Povreda gušterače prema funkcionalnom oštećenju
..... do 20%

67. Anus praeternaturalis:

- a) tankog creva 60%
b) debelog creva 50%

68. Fistula stercoralis 40%

69. Trajni prolapsus recti 20%

70. Incontinentia alvi:

- a) delimična ..... do 50%
b) potpuna 80%

IX MOKRAĆNI ORGANI

71. Gubitak jednog bubrega – uz normalnu
funkciju drugog 30%

72. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:

- a) u lakom stepenu do 30% oštećenja
funkcije 40%
b) u srednjem stepenu do 50% oštećenja
funkcije 55%
c) u jakom stepenu preko
50% oštećenja funkcije ..... do 80%

73. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:

- a) u lakom stepenu do 50% oštećenja
funkcije 15%
b) u jakom stepenu preko
50% oštećenja funkcije 20%

74. Funkcionalne posledice oštećenja oba bubrega:

- a) u lakom stepenu 30%
b) u jakom stepenu 60%

75. Poremećaj ispuštanja mokraće usled povrede uretre, gradulira-
no po *Chavier*-u:

- a) u lakom stepenu ispod 18 ch 10%
b) u srednjem stepenu ispod 14 ch 20%
c) u jakom stepenu ispod 6 ch 35%

76. Potpuna incontinentia urine:

- a) kod muškaraca 50%
b) kod žena 70%

77. Urinarna fistula:

- a) uretralna 20%
b) perinealna ili vaginalna 40%

78. Povreda mokraćnog mehura sa smanjenim
kapacitetom za svaku 1/3 smanjenja
kapaciteta 10%

X MUŠKI I ŽENSKI GENITALNI ORGANI

79. Gubitak jednog testisa do 60 godina
života 15%

80. Gubitak jednog testisa preko 60 godina
života 5%

81. Gubitak oba testisa:

- a) do 60 godina života 50%
b) preko 60 godina života 30%

82. Gubitak penisa do 60 godina života 50%

83. Gubitak penisa preko 60 godina života 30%

84. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60
godina života 50%

85. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života 30%

86. Gubitak materice i jajnika do 55 godina života:

a) gubitak materice 30%

b) za gubitak jednog jajnika 10%

c) za gubitak oba jajnika 30%

87. Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života:

a) gubitak materice 10%

b) za gubitak svakog jajnika 5%

88. Oštećenja vulve i vagine, koja onemogućavaju kohabitaciju do 60 godina života 50%

89. Oštećenja vulve i vagine, koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života 15%

XI KIČMA

90. Povreda kičme sa oštećenjem moždine, ili perifernog sistema (tetraplegija, triplegija, paraplegija) sa gubitkom kontrole defekacije i uriniranja 100%

91. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem moždine ili perifernog sistema (tetrapareza, tripareza) sa očuvanom kontrolom defekacije i uriniranja 90%

92. Povreda kičme sa potpunom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnji defekacije i uriniranja 90%

93. Povreda kičme sa parezom donjih ekstremiteta:

a) u lakom stepenu ..... do 30%

b) u srednjem stepenu 40%

c) u jakom stepenu 50%

94. Smanjena pokretljivost kičme usled preloma najmanje dva pršljena uz promenu krivulje kičme (kifoza, gubus, skolioza):

a) u lakom stepenu ..... do 20%

b) u srednjem stepenu 30%

c) u jakom stepenu 40%

95. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede dela cervikalnog segmenta:

a) u lakom stepenu ..... do 10%

b) u srednjem stepenu 20%

c) u jakom stepenu 30%

96. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede dela torakalnog segmenta:

a) u lakom stepenu 5%

b) u srednjem stepenu 10%

c) u jakom stepenu 20%

97. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede dela lumbalnog segmenta:

a) u lakom stepenu ..... do 15%

b) u srednjem stepenu 25%

c) u jakom stepenu 35%

98. Serijski prelom tri ili više spinalnih nastavaka kičme 5%

Posebni uslovi: Hernia disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondi-lolisteza, spondiloliza, sakralgija miofascitisa, kokcigodinija, išialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinsko krstne regije označene analognim terminima, nisu obuhvaćene osiguranjem.

99. Serijski prelom tri ili više poprečnih nastavaka kičme ..... do 10%

XII KARLICA

100. Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroilijačnih zglobova ili simfize 30%

101. Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom ili vertikalnom:

a) veličine 1 cm 10%

b) veličine 2 cm 15%

c) veličine preko 2 cm 25%

102. Prelom jedne crevne kosti saniran uz dislokaciju 10%

103. Prelom obe crevne kosti saniran uz dislokaciju 15%

104. Prelom sedne ili stidne kosti saniran uz dislokaciju 10%

105. Paralelni prelom dve stidne ili sedne kosti saniran uz dislokaciju 15%

106. Prelom krstačne kosti saniran uz dislokaciju 15%

107. Trtična kost:

a) prelom trtične kosti saniran sa dislokacijom, ili operativno odstranjen odlomljeni fragment 5%

b) operativno odstranjena trtična kost 10%

Posebni uslovi: Za prelome kostiju karlice koji su sanirani bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji ne određuje se invaliditet.

XIII RUKE

108. Gubitak obe ruke ili šake 100%

109. Gubitak ruke u ramenu (eksartikulacija) 70%

Tabela invaliditeta

110. Gubitak ruke u području nadlaktice	65%
111. Gubitak ruke ispod lakta sa očuvanom funkcijom lakta	60%
112. Gubitak šake	55%
113. Gubitak svih prstiju na obe šake	90%
114. Gubitak palca	20%
115. Gubitak kažiprsta	12%
116. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta: a) srednjeg	9%
b) domalog ili malog, za svaki prst	6%
117. Gubitak metakarpalne kosti palca	6%
118. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	4%
119. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog ili malog prsta, za svaku	3%

Posebni uslovi: Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst. Za gubitak jagodice prsta određuje se 1/2 invaliditeta određenog za gubitak članka. Delimičan gubitak dela članka, ocenjuje se kao potpuni gubitak članka.

XIV NADLAKTICA

120. Ankiloza ramenog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju (abdukcija)	35%
121. Ankiloza ramenog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (abdukcija)	25%
122. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobo: a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
123. Habitualno iščašenje ramenog zgloba koje se verifikirano često javlja	20%
124. Labavost ramenog zgloba sa koštanim defektom zglobnih tela	35%
125. Ključna kost: a) nepravilno zarastao prelom ključne kosti	5%
b) pseudoartroza ključne kosti	10%
126. Delimično iščašenje (subluksacija) akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba bez umanjene pokretljivosti	5%
127. Potpuno iščašenje akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba	10%
128. Endoproteza ramenog zgloba	30%

129. Pseudoartroza nadlaktične kosti	30%
130. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistulom	10%
131. Paraliza živca assesoriusa	15%
132. Paraliza brahijalnog plexusa	60%
133. Delimična paraliza brahijalnog plexusa (Erb ili Klumpke)	35%
134. Paraliza aksilarnog živca	15%
135. Paraliza radijalnog živca	30%
136. Paraliza živca medianusa	35%
137. Paraliza živca ulnarisa	30%
138. Paraliza dva živca jedne ruke	50%
139. Paraliza tri živca jedne ruke	60%

Posebni uslovi: Za parezu živca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta za paralizaciju dotičnog živca. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 131 do 139 određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne pre dve godine posle nezgode.

XV PODLAKTICA

140. Ankiloza zgloba lakta u funkcionalno povoljnom položaju od 100 do 140	20%
141. Ankiloza zgloba lakta u funkcionalno nepovoljnom položaju	30%
142. Umanjena pokretljivost zgloba lakta: a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
143. Rasklimatani zglob lakta: a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	20%
c) u jakom stepenu	30%
144. Endoproteza lakta	25%
145. Pseudoartroza obe kosti podlaktice	30%
146. Pseudoartroza radiusa	15%
147. Pseudoartroza ulne	15%
148. Ankiloza podlaktice u supinaciji	25%
149. Ankiloza podlaktice u srednjem položaju	15%

150. Ankilozna podlaktice u pronaciji 20%

151. Umanjena pronacija i supinacija podlaktice:

a) u lakom stepenu 5%

b) u srednjem stepenu 10%

c) u jakom stepenu 15%

152. Ankilozna ručnog zgloba:

a) u dorzalnoj ekstenziji 15%

b) u produženju osnovne podlaktice 20%

c) u volarnoj fleksiji 30%

153. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba:

a) u lakom stepenu ..... do 10%

b) u srednjem stepenu 15%

c) u jakom stepenu 20%

154. Endoproteza čunaste kosti i/ili

lunarne kosti 20%

155. Endoproteza ručnog zgloba 25%

Posebni uslovi: Pseudoartroza čunaste ili lunarne kosti se ocenjuje prema tački 153.

XVI PRSTI

156. Ankilozna svih prstiju jedne ruke 40%

157. Ankilozna čitavog palca 15%

158. Ankilozna čitavog kažiprsta 9%

159. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog ili malog prsta:

a) čitavog srednjeg prsta 6%

b) domalog ili malog prsta, za svaki 4%

Posebni uslovi:

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za gubitak tog prsta.

2. Zbir procenata za ugroženost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od procenta određenog za potpunu ukočenost tog prsta.

160. Umanjena pokretljivost palca posle uredno zaceljenog *Vennet*-ovog preloma 5%

161. Nepravilno zaceljen *Vennet*-ov prelom palca 10%

162. Prelom metakarpalnih kostiju:

a) nepravilno zarastao prelom I metakarpalne kosti 4%

b) za ostale metakarpalne kosti (II, III, IV i V-u) za svaku kost 3%

163. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:

a) u lakom stepenu 3%

b) u jakom stepenu 6%

164. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:

a) u lakom stepenu za svaki zglob 2%

b) u srednjem stepenu za svaki zglob 3%

c) u jakom stepenu za svaki zglob 4%

165. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova:

A) srednjeg prsta:

a) u lakom stepenu za svaki zglob 1,5%

b) u srednjem stepenu za svaki zglob ... 2%

c) u jakom stepenu za svaki zglob 3%

B) domalog ili malog prsta:

a) u lakom stepenu za svaki zglob 1%

b) u srednjem stepenu za svaki zglob ... 2%

c) u jakom stepenu za svaki zglob 3%

Posebni uslovi: Za različite posledice na istom zgloboju ne sabiraju se procenti po pojedinim tačkama, a invaliditet se određuje samo po onoj tački koja određuje najveći procenat. Ukupan invaliditet po tački 163, 164 i 165 ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ankilozu dotičnog prsta.

XVII NOGA

166. Gubitak obe natkolenice 100%

167. Eksartikulacija noge u kuku 70%

168. Gubitak natkolenice u gornjoj trećini, ako je patrljak nepodesan za protezu 60%

169. Gubitak natkolenice ispod gornje trećine 50%

170. Gubitak obe potkolenice, ako su patrljci podešeni za protezu 80%

171. Gubitak potkolenice, patrljak ispod 6 cm 50%

172. Gubitak potkolenice, patrljak preko 6 cm 40%

173. Gubitak oba stopala 80%

174. Gubitak jednog stopala 35%

175. Gubitak stopala u *Shopart*-ovoj liniji 35%

176. Gubitak stopala u *Lisfranc*-ovoj liniji 30%

177. Transmetatarzalna amputacija 25%

178. Gubitak I ili V metatarzalne kosti 5%

Tabela invaliditeta

179. Gubitak II, III i IV metatarzalne kosti za svaku	3%
180. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
181. Gubitak palca na stopalu: a) gubitak krajnjeg članka palca	5%
b) gubitak celog palca	10%
182. Gubitak čitavog II, III, IV i V prsta na nozi Û za svaki prst	2,5%
183. Delimični gubitak II, III, IV i V prsta na nozi – za svaki prst	1%

Posebni uslovi: Ukočenost interfalangealnih zglobova II-V prsta u ispruženom položaju ili umanjena pokretljivost ovih zglobova ne predstavlja invaliditet.

XVIII BEDRO

184. Ankiloza kuka u funkcionalno povoljnom položaju	30%
185. Ankiloza kuka u funkcionalno nepovoljnom položaju	40%
186. Ankiloza oba kuka	70%
187. Nereponirano zastarelo iščašenje kuka ...	40%
188. Pseudoartroza vrata bedrene kosti sa skraćanjem	45%
189. Deformirajuća artroza kuka uz smanjenu pokretljivost kuka: a) u lakom stepenu	do 15%
b) u srednjem stepenu	25%
c) u jakom stepenu	35%
190. Endoproteza kuka	30%
191. Umanjena pokretljivost kuka bez znakova deformirajuće artroze: a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	25%
192. Pseudoartroza bedrene kosti	40%
193. Nepravilno zaceljen prelom bedrene kosti uz angulaciju za: a) 10 do 20 stepeni	do 10%
b) preko 20 stepeni	15%
194. Hronični osteomielitis sa fistulom	10%
195. Veliki i duboki ožiljci u mišićima natkolenice ili potkolenice, kao i traumatske hernije mišića natkolenice i potkolenice, bez poremećaja funkcije zgloba	do 10%

196. Cirkulatorne promene posle oštećenja velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta: a) potkolenica	do 10%
b) natkolenica	do 20%
197. Skraćenje noge zbog preloma: a) za 2 do 4 cm	do 10%
b) za 4,1 do 6 cm	15%
c) preko 6 cm	20%

XIX POTKOLENICA

198. Ankiloza kolena: a) u funkcionalno povoljnom položaju do 10% stepeni fleksije	25%
b) u funkcionalno nepovoljnom položaju	35%
199. Defomirajuća artroza kolena posle povrede zglobnih tela uz umanjenu pokretljivost sa rentgenološkom verifikacijom: a) u lakom stepenu od 91 do 135 stepeni	do 15%
b) u srednjem stepenu od 46 do 90 stepeni	25%
c) u jakom stepenu od 0 do 45 stepeni	35%
200. Umanjena pokretljivost zgloba kolena: a) u lakom stepenu od 91 do 135 stepeni	do 10%
b) u srednjem stepenu od 46 do 90 stepeni	15%
c) u jakom stepenu od 0 do 45 stepeni	20%
201. Umanjena fleksija kolena za manje od 15 stepeni	5%
202. Rasklimatanost kolena posle povrede kapsule ligamentarnog aparata, poređena sa zdravim kolenom: a) labavost u jednom pravcu	do 10%
b) labavost u dva pravca	15%
c) stalno nošenje ortopedskog aparata	30%
203. Oštećenje meniskusa sa recidivirajućim smetnjama ili stanje posle operativnog odstranjenja meniskusa	5%
204. Endoproteza kolena	30%
205. Slobodno zglobno telo	do 10%
206. Funkcionalne smetnje posle odstranjenja patele: a) parcijalno odstranjena patela	5%
b) totalno odstranjena patela	15%

207. Pseudoartroza patele	10%
208. Recidivirajući traumatski sinovitis kolena i/ili traumatska chondromalacia patele	10%
209. Pseudoartroza tibije	30%
210. Nepravilno zaceljen prelom potkolenice uz valgus, varusi ili recurvatus deformaciju:	
a) za 5 do 15 stepeni	10%
b) preko 15 stepeni	20%
211. Ankilozna zglobova u funkcionalno povoljnom položaju (5 do 10 stepeni plantarne fleksije)	20%
212. Ankilozna zglobova u funkcionalno nepovoljnom položaju	25%
213. Umanjena pokretljivost skočnog zgloba:	
a) u lakom stepenu	do 10%
b) u srednjem stepenu	15%
c) u jakom stepenu	20%
214. Umanjena pokretljivost stopala u jednom pravcu za manje od 10 stepeni	5%
215. Endoproteza skočnog zgloba	25%
216. Nepravilno zaceljen prelom maleola uz proširenje maleolarne viljuške	20%
217. Deformacija stopala: res ex cavatus, pes plano valgus, pes equinus, pes varus:	
a) u lakom stepenu	do 10%
b) u jakom stepenu	20%
218. Deformacija calcaneusa posle kompresivnog preloma	do 20%
219. Deformacija talusa posle preloma uz deformirajuću artrozu	20%
220. Izolirani prelomi tarzalnih kostiju bez veće deformacije	5%
221. Deformacija jedne metatarzalne kosti posle preloma – za svaku (ukupno ne više od 10%) ...	3%
222. Veća deformacija metatarzusa posle preloma	do 10%
223. Ankilozna krajnjeg zgloba palca na nozi ...	2,5%
224. Ankilozna osnovnog ili oba zgloba palca na nozi	5%
225. Ankilozna osnovnog zgloba II–V prsta - za svaki prst	1%
226. Deformacija ili ankilozna II–V prsta u savijenom položaju (digitus flexus) æ za	

svaki prst 1,5%

227. Veliki ožiljci na peti ili tabanu posle defekta mekih tela:

a) površina do 1/2 tabana ..... do 10%

b) površina preko 1/2 tabana ..... do 20%

228. Paraliza živca 40%

229. Paraliza femoralnog živca 30%

230. Paraliza tibijalnog živca 25%

231. Paraliza peronealnog živca 25%

232. Paraliza glutealnog živca 10%

Posebni uslovi: Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizaciju dotičnog živca.

Za slučajeve navedene u tačkama 228 do 232 određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne ranije od dve godine posle povrede.

PROCENA OPEČENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom pravilu

PRAVILO DEVETKE:

Û VRAT I GLAVA	9%
Û JEDNA RUKA	9%
Û PREDNJA STRANA TRUPA	2 X 9%
Û ZADNJA STRANA TRUPA	2 X 9%
Û NOGA	2 X 9%
Û PERINEUM I GENITALIJE	1%

